

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvtári közlemények
jutányosan közöltnének.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager K. czégnél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Márczius 15.

Itt vagy megint Nemzetünknek magasztos ünnepe!

Itt vagy, hogy legalább néhány pillanatra felemelj és kiragadj bennünket abból a pórból, a melyben az arany borjú — az anyagi bálványimádás — a középkor sötétségét visszaáhitó baglyok huhogásának korszakában fetregünk! Hatásod örök, dicsőséged véghetetlen, eseményeidben a magasztos tanulságok kimeríthetetlen forrása van elrejtve.

A magyar nemzet hatalmas erkölcsi tőkéjének egyik megbecsülhetetlen része bened tisztelettel halhatatlan letéteményesét!

Tanulságaid tárházából kiragadjunk egy morzsát, hogy vele és általa mai évfordulodot megszenteljük; de nem, nem csupán ezt tesszük; mi a XX-ik század önző gyermekei gyógyulni akarunk, mert betegek, nagyon betegek vagyunk. A visszaemlékezés ihlete mellett a gyógyulás reményétől áthatva adjuk át magunkat mai elmélkedésünknek.

Nem azokról a dicső hősekről fog szólni énekünk, a kik nevüket önnön maguk irták be nemzetünk történetkönyvébe. Hisz nem szorúl az ő nagyságuk a mai gyarló epigonhad silány dicsősítésére.

Visszaemlékezésünk azokba a temetőbe száll, a melyekben országszerte örök álmát alussza az a sok-sok igaz ember, kik márczius 15-ének magasztos vívmányaiért hősi lélekkel száltak sikra és vértettek el a nélkül, hogy Klio múzsája megörökítette volna nevüket. Ezek a névtelen hősök, ezek a névtelen fél istenek, kiknek példája megtanít, bennünket arra, ki a való ember.

Ezektől a névtelenektől tanulj te rideg, te önző, te lelketlen korszak!

Ha tőlük fogsz tanulni, akkor meggyógyulsz, megjavulsz és boldog leszel!

De miben áll hát a gyógyulásnak, a javulásnak és a boldogulásnak eme kiváló gyógyszere?

A 48-as névtelenek e kérdésre nektek egyetlen egy szóval felelhetnek meg, azzal a sokat jelentő, azzal a mindent kifejező szóval, a mely az ő magasztos sirkőfeliratuk. E szó: a kötelességteljesítés, de kötelességteljesítés a szó legszorosabb értelmében, kötelességteljesítés tisztán és kizárólag a kötelesség miatt és a kötelességteljesítés végett. Fogjuk fel életünket úgy, a hogy ők felfogták az övéket.

Az életet a gondviselés azért adta számunkra, hogy kötelességeket teljesítsünk. Teljesítsük e kötelességeket úgy, a hogy ők teljesítették.

Teljesítsük e kötelességeket, mert kötelességek s ne várjunk értők semmiféle elismerést sem ezen, sem a más világon. Teljesítsük kötelességeinket a nélkül, hogy ez által nevünk varázsát akarnók emelni. Ne szenvedjünk sem gomblyuklázban, sem úszéli éljenek utáni sóvárgásban. Rendezzük be életünket úgy, hogy életünk alkonyán önérettel elmondhassuk, hogy „Voltunk“ a nélkül, hogy hangzatos czégek kifügesztésével kellett volna létünket bizonyítanunk.

Nemzetfenntartó munka és az emberiség üdvére emelendő épületekhez való téglahordás közepette hulljon ki kezünkől mesterségünk kalapácsa s leljen meg bennünket a halál, hogy a por és a hamú, melylyé testünk válik, polgárjogot nyerjen és megszentelje azt a földet, a melylyel elvegyül.

* * *

Ezeket a magasztos tanulságokat vonhatjuk le a névtelen szabadsághősök életéből; abból a hatalmas, abból a lelkes, abból az emberek százezreit felölőlélo fenomenális életfolyamatból, a mely márczius 15-ének halhatatlan eszméiért áldozatul hozatott. Ez

a feláldozott életfolyamat a modern magyar nemzet nagyságának és halhatatlanságának talpköve.

Ez a légtér — ez a szellő — ez a honi föld porába elvegyült életfolyamat megdicsőülésének mai emlékünnepe. Komolyan int felénk, hogy ne térjünk el azoktól a tengernyi vér által megszentelt tradícióktól, a melyek életerőt, a melyek nemzeti erkölcsöt, a melyek szellemi és anyagi tartalommal megáldott újabb évezredet biztosítanak a magyar számára.

Helyén való és időszerű az intelleum. Azok, a kik az útkor jóvóltáért életük feláldozásával szolgálták az eszmét, a mai napon szellemileg jelennek meg előttünk s megjelenésük kérelem, mely arra int, hogy tanuljunk meg élni azokért a nagy eszmékért, a melyekért ők meghaltak. Igen, nekünk még meg kell tanulnunk azt, a miben ők 54 évvel ez előtt már remekeltek. Oh, de nagy idő 54 év, az alatt sokat lehet tanulni, de még többet elefejtteni. Mi — úgy látszik — sokkal többet felejtettünk, mint a mennyit az óta tanultunk.

Régi előítéletek támadnak fel és kísértének közöttünk s újak keletkeznek, hogy a régienkentültegyenek. Az előítéletek eme árja közepette megfedkezünk, sőt sokszor megfedkezni akarunk márczius 15-ének magasztos, lélekemelő hagyományairól. Álpóféták fülsiketítő hangon figyelmeztetnek bennünket a nagy árnyra, a mely a még nagyobb fénynek a kísérője; a fényről persze tudomást sem akarnak venni, arról egyszerűen hallgatnak; mások tetszetős új tévtanok hirdetése által igyekeznek megmetelyezni a népek, annak a hiszékeny jó magyar népnek könnyen hevülő lelkületét; minden zúg megtelik új és ócska téveszmékkal. Szegény Gutenberg, ha tudta volna, hogy az ő láng-

TÁRCZA

Márczius tizenötödike.

Írta: Czarina Szilárd.

A lealázott szív, a bilincshez vert érzés vihara a leghatalmasabb a világon. Az orkán, a földrengés, a hegyomlás nem pusztít úgy, mint a felkorbácsolt emberi szenvedély.

Franciaországban 1848. február havában kitor a forradalom. A nép szabadságot kíván. A vihar indul kelet felé és a forradalom pusztá hire hódít, győz, mint rettegett hadsereg.

A magyar nemzetben ekkor már forrott valami, de a forrongás nem tudott kitörni, mert az alkalmas, a nagy pillanat még nem volt megérkezett. Egy-egy moraj végig zúgott az országon, de azt kevesen értették meg, vagy ha meg is értette az egész nemzet, igazában nem volt azt szabad megérteni. Pedig ez a csöndes moraj is hányszor, de hányszor rántotta ki a kardot hüvelyéből — csak úgy képzeltben, de azután csöndesen, megadással ismét vissza dugta. Mert még nem volt itt az alkalmas pillanat.

Pesten a Pilvax-kávéházban márczius tizegyedikén este három ifjú vitatja meg a nap eseményeit: Petőfi, Jókai, Vasváry Pal.

Mily határtalan lelkesedés kellett ahhoz az elhatározáshoz, hogy holnap proklamálják a sajtó szabadságot? Mily bátorság, mily hatalmas érzete a mindent meghódító emberi akarathoz? Mily tudata a nagyságnak?

Petőfi, Jókai, Bulyovszky, Gaál, csupa lánglelkű ifjú, az egyetlen felé indul márczius tizenötödikén reggel és a kis társaságból emberáradat lesz, a mely megy a lelkesedés születe folyamán, nem törődve azzal hogy lesz, mi lesz?

Petőfi hirtelenjében egy székre áll és meggyújtja a magyar szabadság első faklyáját:

„Talpra magyar, hi a haza!“

És kitor az eget verő lelkesedés, a mely nem kér, nem könyörög, hanem követel. Megköveteli azt, a mi megilletti: a szent szabadságot.

És az áradat rohan a nyomdába s lefoglalja azt a nép nevében.

„Éljen a sajtó szabadsága.“

Ez már nem a lelkesedés hangja volt, nem a szabadságszereteté, még ennél is több, egy minden emberi érzésen fölül álló érzés hatalmas kitorése, melynek én nem tudok nevet adni és a melyet mi — „hálás utókor“ — már csak a könyvekből ismerünk . . .

. . . Szakadt az eső, az ember áradat nötennt, és a szónokok beszédei gyújtottak, mint a villám, égettek, mint a tisztító tűz. Hej! hogy tudott együtt érezni ebben a pillanatban anyai ember szíve? És a szívek dobbanása hasonlított az égi háborúhoz, melynek útjában nincs akadály, hasonlított a földinduláshoz, mely alkotva ront és rontva alkot.

Hadd idézzem e helyen az akkori tüzes, lelkes szónok, Vasváry Pal szavait, ki zuhogó esőben adta tovább lelke lángját a „népnek“ a melyből nem sokára nemzet, magyar nemzet lett.

„Ha eddig — mondá Vasváry — imádkozni akartunk, nem volt szabad egyenesen istenünkhöz fohászkodnunk. Köztünk és közötté állt a jezsuita. Közvetítők kellene ék és föld között, mintha az imádságnak postállomásokra volna szüksége s az ég nem állna nyitva mindenkinek előtt. Ez imádkozókhoz hasonlítunk mi, a szabad eszmék, a szent elvek hirdetői. Köztünk és a sajtó között ott állott a cenzor, a jezsuita s meggyilkolá az ébredő szellemet. Gon-

dolataink csak az ő kegyelméből jöhettek napvilágra. A cenzor, a szellem é vámszedője, csak azt az eszmét bocsátá vámvonalán keresztül, mely kihalai öltözetben jelent meg. Nos, nincs többé cenzor. A sajtógép most találkozott szűz kézzel, melyet semmi cenzori kéz meg nem fertőztetett. Az eső hull alá. A természet keresztvizében fogjuk az első szülöttet megfürösztetni. Ne higyjétek, hogy a természet a nagy események iránt közönyös. Ez esőcseppek a természet könyvei, melyeket az anya örmében hullat gyermekére. A februári napokon is szakadatlanul esett az eső, mert a párisi nép barrikádokat emelt, hogy kizárja a szarnokságot a szellemvilág fővárosából. Legyen baborulva a mi egünk is csak akkor tisztuljon ki a látóhatár, midőn kivittuk nemzeti jogainkat. A kiderült nap legelső sugárjai a szabadság új tereivel találkozzanak!“

És ezután felhangzott a másik tüzesítő szózat, a „Nemzeti dal“ refrénje:

„A magyarok istenére esküszünk,
Rabok tovább nem leszünk!“

Ezer, meg ezer elszánt lélek leveti a rabság lánczát s rohan föl a budai h-lytartótanács börtönébe és követeli Tancsics Mihály szabaddá bocsátását. És az eskükhöz híven megszabadítják a rabot, kit egy éve sötét börtönbe zártak, mert könyveiben bátran, merészen hirdette a szabad eszmét, a nép szent jogait.

És, a mint a híres tizenkét pontból álló proklamáció mondja: „a mi más országokban polgár vérsé került — a reformot nálunk 24 óra alatt békés és törvényes úton kivitta a törvényes egyetértés.“

Nagy tettek nyomán ott van mindig a kételkedő, az aggódo lélek, mely óva int a veszélytől. Lelke rúgója nem annyira a kételkedés, de az óvatosság, a biztos sikerben való balhit.

eszü találmányával annyira lehet visszaélni, ki tudja, hogyan bánt volna vele.

De hisz mindezek muló, ideig óráig tartó körtünetek, melyek felmerülnek és elmerülnek.

Minden évben reánk virrad márczius 15-ike s oduikba kergeti a kísérteteket. Minden évben reánk virrad márczius 15-ike s lerántja a leplet a szabadosság modern álprófétáiról. Minden évben reánk virrad márczius 15-ike s mi mint bűnbánó gyermekek visszatérünk a nagy eszményhez, a melyet e nap képvisel. Mindenfelé leng Hungária büszke három színű zászlaja s országszerte hirdeti, hogy a három eszme az a magyar szentháromság, a melyben a magyar üdvözül.

Szabadság, Egyenlőség és Testvériség velünk most és mindörökkön örökké, Amen.

D. V.

Egy havi közigazgatás.

Pancsova, 1902. márcz. 13.

Városunk közigazgatási bizottsága szerdán délután tartotta márczius havi rendes ülését Zákó Milán főispán elnöke alatt.

Résztvettek: Mattanovich Adolf polgármester, Szabó János főjegyző árvaszéki elnök, Jovanovics Sándor tanácsnok, dr. Karattur Arthur tisztí főügyész, dr. Pánczél Otto tisztí főorvos, Toth István kir. tanácsos pénzügyigazgató, Faur Kornél kir. főmérnök az államépítészeti hivatal főnöke, Faragó János kir. s tanfelügyelő, Christian Antal, Graff J. Pál, Jagodics Sándor, May Márk, Pavlovics Miklós, dr. Radda Ignác és dr. Scsitinszky Adolf bizottsági tagok.

A polgármester jelentései tudomásul vételek.

A pénzügyigazgató bemutatta dr. Karattur Arthur indítványát, hogy Pancsován létesítendő pénzügyigazgatósági kirendeltség érdekében felterjesztés intéztesse; a bizottság az indítvány fölött napirendre tért.

Ugyancsak a pénzügyigazgató jelenti, hogy állami egyenes adók hátraléka kített a múlt év végén 52214 kor. 74 fillért; a folyó évi adótartozás és utólagos előírás 74105 kor. 03 fill. vagyis az összes tartozás 126319 kor. 77 fill. Ebből töröltetett 1661 kor. 93 fill. a tényleges tartozás kitesz tehát 124657 kor. 84 fill. Befizetés történt 36029 kor. 72 fill. erejéig s így a hátralék 88628 kor. 72 fill. vagyis az összes tartozásnak 71%-ka. A f. évi február havi befizetés 2942 kor. 39 fill. kedvezőbb, ellenben a január-február havi befizetés átlagosan 8737 kor. 95 fillérel kisebb a múlt év hasonló időszakával szemben. Hadmentességi díjban a megállapított tartozás 8071 kor. 97 fill. Befizettetett 234 kor. 32 fill. s így a hátralék 7837 kor. 65 fill. vagyis az összes tartozásnak 95%-ka. A február havi befizetés 52 kor. 62 fill. a január-februári befizetés pedig 181 kor. 71 fill. kedvezőbb a múlt évi hason időszakban teljesített befizetésnél.

Az államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint a törvényhatósági utak megfelelően, az időszaki és fontartási munkálatok folyamatban vannak. Útadó hátralék volt 1901. év végén 13134 kor. 63 fill.; az 1902. évi előírás 27504 kor. 57 fill. az összes tartozás 40719 kor. 20 fill. Befizettetett február hónap folyamán 3473 kor. 42 fill. — január—februárban összesen 3683 kor. 10 fill. a hátralék 37036 kor. 07 fillér.

Itt önkéntlenül is eszembe jut a legnagyobb magyar Széchenyi István aggodása a márcziusi eseményekkel szemben, ki a felszabadult népszellemet igyekezett visszanyomni korlátai közé, ki iparkodott a hatalmas áradatot medrébe visszacsorítani, de ez már lehetetlen volt. Habár odaállott az ár elébe, a hatalmas hullámok összecsaptak feje fölött.

Ott van a másik alak, a negyvennyolcas események tűzszlopa, a magyar szabadság, függetlenség apostola, Kossuth apánk, a kit a rohanó ár elkapott is ragadta, rugadta nemzetével együtt — az örvénybe.

A világtörténelemben nincs példára, hogy valamely nemzet ne vérrel, sok vérrel szerezte volna népe szabadságát.

A magyar nemzett sem lehetett kivétel. A milyen hirtelenül jött a derű, olyan hirtelenül beborult.

És maga Petőfi Sándor, a márcziusi napok hőse, vezetője, vezére kételkedni kezd abban, hogy a nép, méltó lesz a kiküzdött erényekre. Meg tudja-e védeni a megszerzett jogokat?

A tömeg széteszlik, a nap lenyugszik és kezdődik a tespedés, a lankadság ismét. A költő buzdit, de már csalódás vegyül lelkesítő hangjaiba:

„Föl, föl, hazám, előre gyorsan!

Megállni fél uton kívánva?

Csupán meg van tágitva,

De nincs eltörve még a láncz.”

Mikor Petőfi lelkébe fészket vert a gyanu, akkor a magyar nemzetnek mindene megvolt. Mindene a mit az utca diktált. Megvolt a felelős miniszteriuma, melyben tárczát vállalt, Batthyány Lajos, Széchenyi István, Kossuth Lajos, Szemere Bertalan, Deák Ferencz.

Azért a látnok-költő — mint a halálos betegnek kukuk-madár — csak énekelte a nemzetnek:

A kir. ügyész jelentése szerint a fogházban minden rendben van. Volt összesen 118 letartoztatott; ezek közül volt jogérvényesen elítélt 92, felebbezés alatt álló 4 és vizsgálati fogoly 22.

A tisztí főorvos jelentése értelmében a város egészségi állapota jó. Az elmúlt hónapban meghalt 46 egyén, és pedig 31 férfi és 15 nő.

Az állami főallatorvos jelenti, hogy a múlt hónapban közfogyasztásra levágtatott 42 ökör, 68 tehén, 290 borjú, 292 sertés, 76 juh és 124 barány.

A közigazgatási bizottság évi jelentésébe bevettett még a Pancsován felállítandó pénzügyigazgatósági kirendeltsége ügye s a kir. törvényszéki épületnek minden tekintetben szomorú és tarthatatlan állapota.

Dr. Radda Ignác még s óvá tette az utóbbi időben gyakran előfordult és kidrítetlenül maradt gyilkossági eseteket. Indítványát folytán elhatározta a k. i. bizottság felhívni a városi rendőrkapitányságot, hogy a ki nem drített gyilkossági eseteket szorgosan nyomozza és folytonosan nyilvántartja.

Az ülés 6 óra felé ért véget.

H I R E K.

— **Pancsova üdvözlése.** A városi tanács a város közönsége nevében táviratilag üdvözölte az új kereskedelmi minisztert Horánszky Nándort. A minster igen szíves hangú levélben köszönte meg a város figyelmét.

— **Kitüntetés.** Ócsászári és királyi fensége Mária Valeria főhercegnő, a magyar szent korona országai vöröskereszt egyletének legfőbb védőasszonya özv. Gramberg Nándorné szül. Weifert Anna úrnőt, a magyar vöröskereszt egylet körül szerzett érdemei elismerésül, sajátkezűleg aláírt gyönyörű díszokmány-nyal tüntette ki. A díszokmányt gróf Csekönics Endre központi elnök, igen hízegő átiratával küldte meg a pancsovai vöröskereszt egylet választmányának, mely azt tegnap délelőtt tartott alakuló gyűlésen igen szíves ovációk között nyújtotta át a kitüntetett úrnőnek.

— **Iskolalátogatás.** Platz Bonifác, a szegedi tankörület főigazgatója a múlt hét első három napján vizsgálta illetve látogatta meg a helybeli áll. főgymnasium összes osztályait. A tanári értekezleten tapasztaltak felett teljes meglegedésének adott kifejezést. Szerdán ismét visszautazott székhelyére, Szegedre.

— **Eljegyzés.** Kóssa Miklós titeli közjegyző eljegyezte városunk hölgyközörszójának egyik legszeg bimboját Weifert Ella úrnőlyget, özv. Weifert Húgoné szeretetmélő bájós leányát. Gratulálunk.

— **Köszönetnyilvánítás.** Wrauy Kozmas úr, pancsovai kereskedő, a hertelendyfalvai ev. ref. templom berendezésére tíz (10) koronát adományozott, mely nemeslelkű aldozatkságáért ez uton is hálás köszönetet mond a hertelendyfalvai ev. ref. presbyterium.

— **Eljegyzés.** Dr. Schendl Emil a pancsovai ügyvédi kar kiváló tagja j-gyget váltott Witmann Adl úrnőlygyel. Az esküvő április havában lesz Hódsághon. Boldogságot kívánunk!

— **Parkegyeleti közgyűlés.** A „Parkegyelet” ma délután 3 órákor tartja közgyűlését a városháza nagytermében. Napirenden van a tisztújítás és az egyletnek jövő működése feletti határozat hozatal. Ajánljuk a tagok figyelmébe.

— **A Népkehényháza.** A szegény iskolás gyermekek népkehényháza márczius hó 20-án csütör-

tőköön fejezi be ez évi működését, miről a gyermekbarátok és az egylet jótévedő értesítettek, és a záró ünnepélyre tisztelettel meghívottak az elnökség által.

— **Alakuló ülés.** A pancsovai vöröskereszt-egylet választmánya szombaton délelőtt alakuló ülését tartotta a városháza nagytermében. Jelen voltak: özv. Gramberg Nándorné és Mattanovich Adolf polgármester mint társas-elnökök, bajsai Zákó Milláné, Christian Antalné, Feymann Gyulané, Karner Jánosné, Radda Frigyesné, dr. Scsitinszky Adolfné, Skersil János, Roth Ferencz és dr. Wittigschlager Rzsó választmányi tagok. A megnyitás után üdvözölte az elnök polgármester a választmányt és közölte, hogy az egylet legfőbb védőasszonya díszokmány-nyal tüntette ki özv. Gramberg Nándorné, melyet ilkes ovációk között azonnal át is nyújtott. Özv. Grambergné maghatottan mondott köszönetet a kitüntetésért és a választmány szerencsekívánataiért s megígérte, hogy a jövőben is mindent el fog követni az egylet fölvirágozatása érdekében. Az ezután megjelent választmánál a választmány következőleg alakult meg: Elnök özv. Gramberg Nándorné, elnök (mután a küldöttségileg felkért főispán nem vállalta el) Mattanovich Adolf polgármester, titkár Korsós Zoltán városi aljegyző, pénztáros Skersil János főszámvevő, egyleti orvos dr. Wittigschlager Rzsó.

— **Az új adókövető bizottság.** Pancsova város területére az új adókövető bizottság a következőleg alakítottatott meg: Elnök dr. Marjanovics Pál, helyettes elnök dr. Radda Ignác; a kincstár részéről bizalmi férfiak: Graff Gusztáv, és Stojcsics János, póttagok: May Márk és Mayer Ferencz. A város polgármestere által kinevezett bizalmi férfiak: Nador Gyula és Dragomirovics Szvetozár, póttagok Hafner Károly és Zsifkovics Tódor. — A pancsovai kir. adóhivatal kerületében tartozó községek adókövető bizottságának elnökül Fa István ev. ref. lelkész neveztetett ki a pénzügyminiszter által.

— **Nagy hangverseny.** Nem mindennapi műelővezetnek lesz részese városunk közönsége április hó 2-án. Ugyanis akkor rendez hangversenyt városunkban özv. Maximovitsné a budapesti zene akadémiaának kiváló zongora tanárnője, Konyovics Ivánka k. a. fiatal hegedűművész és Vaszi Ilievics k. a. tehetséges ének-művész közreműködése mellett. Az igen érdekes művészi programot legközelebbi számunkban fogjuk közölni, de már előre is felhívjuk műpártoló közönségünk figyelmét a kiválóan élvezetesnek ígérkező hangversenyre.

— **Esküdszéki tárgyalások.** Márczius hó 17-én veszik kezdetüket az I. időszaki esküdszéki tárgyalások a pancsovai kir. törvényszéknél, mely alkalommal a következő ügyek kerülnek tárgyalás alá: márczius 17-én: Mateskovics Miklós és Velickovics István szarcsarovai lakosok ellen halált okozott súlyos testi sértés miatt; — márczius 18-án: Sparioszu Avram és Bagyu Nikola ozorai lakosok ellen súlyos testi sértés és szándékos emberölés vétsége miatt; — Boér György révaujfalvi lakos ellen szándékos emberölés büntetésének kísérlete miatt; — márczius 20-án: Gugulyán Valér révaujfalvi lakos ellen gyilkosság miatt. — Márczius 22-én: Pantelics Győka szekkerini lakos ellen szándékos emberölés büntette miatt.

— **Tanfelügyelői áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Szabó Mihály torontali kir. tanfelügyelőt Kis-Kuküllő megyébe, dr. Pacséry Károly nozrádi tanfelügyelőt pedig Torontál megyébe helyezte át hasonló minőségben.

— **Tankötelesek összeírása.** A városi tanács elrendelte az ovoda- mindennapi- és ismétlőkiskola

Csupán meg van tágitva,
De nincs eltörve még a láncz.

Bár törésze volt a jogok megszerzésében Petőfi-nek, nem bízott ő ennek a rózsás állapotnak tartósságában. Pessimista természeté érezte előre, hogy a nagy örömet követi még valami, a minek neve több a bánatnál.

És a rövid ideig tartó edes álom után jön a szörnyű, a rettenetes ébredés. A míg a magyart szabadság érzete lelkesítette, addig más oldalról lázadónak bélyegzik, rebbelisnek, a kit le kell verni, le kell igazni. És a magyar nemzet csak most állott igazán talpra, csak most esküdt igazán fel a szabadság zászlajának.

A ki nem volt nyomorék, a ki nem volt görnyedő agg, fegyvert fogott. Hiszen

Sehonnai, bitang ember,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.

Nőt a sereg, mintha a földből nőtt volna ki. S mikor már fegyverben állott a magyar, mikor olyan könnyű volt a sok kaszás, kapásemberből magyar katonát, fegyelmest, elszánt, harcsozt teremteni, a szabadságharcz költője ismét szót emel nemzetéhez, de már riadó hangon:

Trombita harsog, dob pereg,
Kész a csatára a sereg,
Előre!

Indult a sereg. Előtte kibontva hatalmas dobogód, te szent Szabadság, nyomában győzelem és az ellenség csúfos kudarcza. Hiszen ha soha még, de most igazán.

„Egy ezred évi szenvedés
Kér éltet vagy halált.

Édes a szabadság érzete! Édes a mámor, a győzedelmi mámor! . . . .

Hanem azután egy felleg, hatalmas, nehéz szürke felleg beborította a magyar szabadság fényes égboltját. Eltűnt a nap, utána egy-egy csillag, azután lett teljes sötétség.

Itt-ott látunk egy-egy újat tévesztett üstökös, mely törekszik egy kis világot gyújtani a rettenő sötétségben, de a sötét felleg egyre sűrűbb, feketébb lesz. Jött ezután a sötét fellegből:

A nagyszerű halál,
Hol a temetkezés felett
Egy ország vérben áll.

És e sötét felleg árnyéka befődte a sok honfi vért. Bujdosóvá, hazátlanává lett mind, a ki magyar volt és a ki te érted küzdött, te szent Szabadság; a ki a te zászlódat lobogtatta alig egy éve, bujdosott, szökött messze idegenbe, mert a haza, az edes haza földjén már suttogni sem volt szabad. És a szabadság, az egyenlőség, a testvériség edes álmát felváltotta a kínos való, az elnyomatás, a leigázás, a bebörtönözés korszaka.

De a népek szabadságát megölni nem lehet. A gondolat, az érzés szabadságát nem lehet börtönbe vetni. Mert megjön az idő, midőn szétpattan a börtön zára és szétört bilincseit a leigázott szabadság odavágja a porkoláb fejéhez.

. . . . Fátlyolt az elmúlt időkre! A porladozó hős emlékének mécsét gyújt a kegyelet, Magyarország egén pedig kigyuladt a szent szabadság soha ki nem alvó lángja.

tankötelesek összeírását Ovodakötelesek az 1896. évi szeptember 1-től 1899. évi augusztus 31-ig született gyermekek. A mindennapi iskolába kötelesek járnak az 1890. évi szeptember 1-étől 1896. évi augusztus 31-ig születettek. Ismétlő iskolába járnak azok, kik 1887. évi szeptember 1-étől 1890. augusztus 31-ig születettek.

— **Ápolási díj.** A belügyminiszter a pancsovai kórház ápolási díját napi 1 kor. 32 fillérben állapította meg.

— **Adományok a népkönyhának.** Ujabb adományozott Jancsik Károly úr 1 1/2 kgrm. hagymát és 2 1/2 kgrm. őrölt paprikát, Mayer Károly úr 10 kgrm. lencsét, N. N. 3 kgrm. rizst és 2 kgrm. darát, Alexics Pál és fia czég 5 kgrm. rizst. Ezen adományokért ez úton mond őszinte köszönetet az egyesület elnöksége.

— **Városunk központi választmánya** szombaton délelőtt ülést tartott Mattanovich Adolf polgármester elnöke alatt, melyben a pancsovai választókerülethez tartozó községek választói névjegyzékek kiigazítására hivatott vegyes küldöttségekbe a maga részéről is kiküldte a tagokat. Antalfalva Lajosfalva és T.-Vásárhely községekben működő küldöttség rendes tagjai Jovanovics Sándor tanácsnok és Stojsics János, póttag Bogdanov János tanácsnok, Sándoregyháza, Sztarcsova, Hertelendfalva, Borcsa, Beresztócz és Homolicz községbe Bogoszlavlevics Vlasztimir tanácsnok és Nikolics Miklós, póttag Preller Nándor, Almás, Glogon és Franzfeld községekben működő küldöttség rendes tagjai Roth Ferencz tanácsnok és Dragomirovics Szvetozár, póttag Rakicsics Sándor, Pancsova város és Dolova községben Szabó János főjegyző és Zsvivanovics Mihály rendes tagok és Dragomirovics Szvetozár póttag járnak el.

— **Operett-estély.** A „Pancsovaer Männer Gesang-Verein“ mult vasárnapi operett-estélye, mely alkalommal a „Cornevillei harangok“ című operett került előadásra ugy anyagilag mint erkölcsileg igen szépen sikerült. Különösen a karok énekeltek ritka precizitással. A főszereplők közül különösen Ziffermayer Ottomár (Heiderose) Payer Anna k. a. (Germaine) Mergel Richárd (Jean) Rechnitzer István (Gaspard) és Zimmerer Márton (Henri) szerepében igen szépen játszottak illetve énekeltek. Payer k. a. ezuttal először lépett fel nagyobb énekes szerepben; első sikere után itélve igen használható műkedvelői erő rejlik benne. A zenét a pétervárad 70. számú gyalogezred katonai zenekara látta el, mely a színi előadás után hangversenyzett is.

— **Választás.** A felsővárosi választó kerületben f. hó 9-én megejtett bizottsági tag választás a szerb radikális párt fényes győzelmével végződött. A választást Bogoszlavlevics Vlasztimir tanácsnok választási elnök és helyettese Bogdanov János tanácsnok vezették. A szavazás pontban 9 órakor vette kezdetét. Mindkét párt táborában nagy élénkség uralkodott. Delután 4 óráig 746 felsővárosi választó közül 505 adta le szavazati lapját. A szavazatok összeszámolása d. u. 4 óráig 1/5 utánig tartott és a szerbül kihirdetett eredmény szerint a szerb radikálisok fényes győzelmet aradtak a szerb liberálisok felett. 106 szótöbbséggel megválasztották városi törvényhatósági b. tagoknak: Jovanovics István dr., Alexics Szilárd dr., Kresadinác Sándor, Kresadinác Miklós, Nikolics Zsika, Kracsun Péter, Raniszlavlevics Sándor és Bricsics G.

— **Felhívás a vidéki írókhoz.** Mind erősebben hangzik azon óhaj, hogy decentralizálni kell a magyar irodalmat. Új színt, új hangot, új tehetségeket kell belevinni, vidéki irodalmi központokat kell teremteni, melyek egy egészséges és új irodalmi irányzat szolgálatába álljanak. A tehetség, az erő megvan a vidéken, de eddig nem volt tér az érvényesülésre s a vidéki irodalom önállóságát sürgető szöveget eredménytelenül hangzott el. Végre most Kassán, amely városnak tradíciói vannak, mert hiszen Kassán idejében ott keletkezett amaz irodalmi mozgalom, mely kezdete volt nemzeti irodalmunk újjáébredésének, megalakult egy nagyszabású irodalmi vállalat a vidéki irodalom önállósága érdekében. „Videki Irodalom“ a vállalat czíme és czélja egy gyűjteményben bemutatni a vidéki költők műveit. A szerkesztőbizottság arra fog törekedni, hogy irodalmi szinten álló értékes anthológiát adjon, a mely kincsesháza legyen a vidéki költészetnek. Felhívjuk tehát mindazon költőket, a kik a gyűjteményben szerepelni óhajtanak — és nem szabad abból hiányoznia egy tehetségnek sem, — hogy műveiket, esetleg megjelent köteteket, melyből válogathassuk — márczius hó folyamán a „Videki Irodalom“ szerkesztő-bizottságnak Kassán (Fő-utca 62.) beküldeni sziveskedjenek. A gyűjtemény 10 kötetre van tervezve, az első kötet 5-6 ívnyi terjedelemben, csinos kiállításban április hó közepén jelenik meg; a többi kötet havonként.

— **Megsérült hajó.** Következésményeiben igen könnyen végzetessé válható sérülést szenvedett a mult kedden a „Mátyás Király“ nevű személyszállító gőzös. Az napon ezen gőzös járt Pancsova—Zimony között. Az utolsó delutáni menetre szabályszerűen meg is indult. Alig ért azonban a Temesből a Dunába, az elővesztégnél agyszerű dörgés riasztotta fel az utasokat és rázkodtatta meg az egész hajót. A hajógép felmondta a szolgálatot, mert a nagy gőznyomás következtében a henger és toldalékruđ szétrepett. A megfeneklett utasokat d. u. 5 órakor a „Szt-István“ nevű gőzös szállította Belgrád—Zimony felé, a megsérült „Mátyás Király“-t pedig a „Kolowrat“ vontatta a zimonyi kikötőben.

— **Gyar-vizsgálat.** Márczius hó 10-én vizsgálta meg az elsőfoku egészségügyi hatóság az alsóvárosban levő összes gyártelepeket. A vizsgálatnál külö-

nösen a mentőszekrények állapotáról győződött meg a Rakicsics Sándor alkapitány és dr. Nenadovics Ly. kerületi orvostól vizsgáló bizottság. A nyolcz gyártelepen, kisebb hiányokon kívül, minden renden találtatott.

— **Új hizlaldák.** Lepojev Zsika az Almási úti sorompón túl, Holeczius Ferencz pedig a Bavanistei úton — a vámsorompón kívül, dísznő hizlaldát akar létesíteni. Az ipartörvényben előirt helyszíni tárgyalás márczius 17-én lesz még pedig d. u. 3 órakor Holeczius és 4 órakor Lepojev leendő telepén. Az érdekeltek észrevételeiket, vagy kifogásukat szóban a helyszínen illetve írásban is előadhajják az eljáró a rendőrkapitánynál.

— **Eladó.** Az osztrák-magyar monarchia írásban és képen czim díszkiadású műnek egy teljes példánya (17 kötet és 2 pótkötet) köve teljesen jókarban 60 koronáért eladó. Hol megmondja e lap kiadóhivatala.

— **Feltört pincze.** A „Eke“-hez czimzett felsővárosi koresma tulajdonosának Györgyev Kosztának pinczejét csütörtökön éjjel feltörték és vagy 60 korona értékű sonkát és szalonát loptak el. A tettesek kerestének.

— **Szőlőbirtokosok figyelmébe.** Van-e szőlőbirtokos ki nem ismerné „A szőlő helyes metszése“ czimű könyvet, mely a szőlő metszési módjait tárgyalja. A helyes metszés által fokozzuk szőlőnk termőképességét és jövedelmét. E hasznos könyv négy év alatt a harmadik kiadást érte. Irta Maurer János. Megrendelhető a szerzőnél. — Kecske-mét, — ára füzve 2 kor. köve 50 fill.

— **A képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítását** eszközlő bizottságok alakította meg Torontalmegye központi állandó választmánya mult heti ülésében. A pancsovai képviselő választó kerülethez tartozó községekre nézve, melyekben a névjegyzékek kiigazítását a törvény értelmében vegyes küldöttségek eszközlik, a megye által választandó fél küldöttségek a következőleg alakítottak meg: Antalfalva, Lajosfalva és Torontál-Vásárhely községekben működő küldöttség rendes tagjai Paulinyi Sámuel és Sepsey Mihály; Sándoregyháza, Sztarcsova, Bárányos, Hertelendfalva, Borcsa, Beresztócz és Homolicz község-ekre kiteredő működési körrel rendes tagok Szekeres Zoltán és Postics Milorád; Franzfeld, Glogon és Almás községekben működő küldöttség rendes tagjai Halasz István és Bohus Károly; Pancsova város és Dolova községben működő küldöttség rendes tagjai: dr. Gyertyánffy Jenő és dr. Kehler Károly, kik Pancsován és Dolován f. hó 24-én kezdik meg működésüket.

— **Állást nyernek.** Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, közszolgálati és jegyzőirok, növény- és állatorvosok, kereskedelmi alkalmazottak és gyakoronokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Rókk Szilárd utca 27. Álláskeresési beiktatásnál minden szöbert 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyilttérben pedig minden szöbert 6 fillér fizetendő, mely hirdetések legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

— **Talált kulcsok.** A rendőrségnél két talált kulcs őriztetik, melyek valószínűleg magtár kulcsok lesznek. Tulajdonosuk átveheti.

— **Egyleti élet.** A pancsovai vivó-egyesület választmánya csütörtökön este ülést tartott Lestyan szky János elnöke alatt. A vivó órák heti három kötelező és három gyakorlati órákban állapítottak meg. A vivó órák a polgári és felső kereskedelmi iskola tornacsarnokában tartatnak.

— **Új állattenyésztési felügyelő.** A földművelésügyi m. kir. miniszter a Temesvároztól székely és Temes, Torontál, Krassó Szörény vármegyékre kiterjedő hatáskörrel bíró m. kir. állattenyésztési felügyelőség vezetésével Békassy Jenő m. kir. állattenyésztési segédfelügyelőt bízta meg.

— **Román temetés.** A mult vasárnap delután egy szegény román temettek el a kórházból Segység nem volt, ki a halottat a szerb temető főkapujától a sírig vitte, a temető őr pedig egy öreg emberrel ezt nem tehetve, a románok pedig a mellékapun, mely közel volt, a halottat nem akarták bevitetni. Emiatt aztán fogadott emberekkel a holt testet a kapitánysegéd elé vitték, hol ez a szokatlan eljárás nagy néposzédületet idézett elő. Lestyan szky János főkapitány tapintatos eljárására volt szükség, hogy a halott az anyaföldnek átadassék, a mi aztán meg is történt.

— **„Ermeléki első szőlőoltványtelep“** Nagy Gábor (Nagy Kágya) hirdetést a t. cz. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

— **A Horgony Pain-Expeller** igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájás, fejfájás, közhvény, csúszal stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórna! minő: a kolera és hányohas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredményvel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevasárlás alkalmával mindig határozottan, „Richter-féle Horgony Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“-et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

Hirdetések.

Magyar élet- és járadék-biztosító intézet
MINT SZÖVETKEZET

Budapest, V., Akadémia-utca 3. szám.

Igazgatóság: Gróf Szapáry György, elnök madarasi dr. Beck Gyula, gyömrői Gyömrői Aurél, báró Rudnyánszky József, Vargha Sándor.

Az intézeti szövetségi alapra lévén fektetve, az össznyereség a biztosított tagok tulajdonát képezi és annak 70%-a a teljesített díjzétések arányában a tagok között felosztatik.

Az intézet az életbiztosítás összes nemeti művelti jutányos díjak és előnyös feltételek mellett. Ajánlja különösen a halál esetére szóló biztosítást a család ellátására, a kölcsönös biztosítást a házastársak részére, a halál és elérése esetére szóló vegyes biztosítást, kiházasítási biztosítást leányok részére, valamint fűk ellátására katonai szolgálat esetére, nyugdíjbiztosítást különösen magánalkalmazottak részére.

A földbirtokos osztály igényeinek kielégítésére az intézet jelzálogbiztosítást is nyújt, mely lehetővé teszi, hogy a biztosított fél halálával a jelzálog-kölcsön törlesztetik és a birtok tehermentesen száll át az örökösökre.

Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál az intézet igazgatósága és pancsovai képviselete:

Tantner Ferencz fia.

Pancsovai szolgabírósgátlól.

1595. szám.
1902.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött beresztóczyi községi segédfelügyelői állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Ezen állással a következő javadalmasok vannak egybekötve — és pedig: 1000 korona készpénzfizetés, 6 öl puha tűzifa, esetleg ennek ellenértéke 72 korona.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a törvényben előirt képesítést igazoló jegyzői oklevelet és eddigi működésükről szóló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket 1902. évi április hó 6-ig alólírott hivatalnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1902. évi márczius hó 6-án.

Dr. Gyertyánffy
főszolgabíró.

1788. sz.
1902. tkv.

Végzés, árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Lówy Kóbi r. ujfalvi lakos javára 120 kor. tőke. ennek 1897 évi augusztus hó 20-tól járó 6% kamata 39 kor. 10 fill. eddigi, 20 kor. 15 fill. jelenlegi s a még felmerülő-ndő költség kielégítése végett az 1881: 60. t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Erdélyan Rakila Erdélyan Agnicza és kk. Erdélyan Szima r. ujfalvi lakosok ellen a Révaufalvi községben és a rufalvi 3500 sz. tkvben foglalt: 1) 128. hrsz. 1200 [öl II. o. szántóra 192 kor. 2) 65 hrsz. 800 [öl I. o. szántóra 119 kor. 3) 128. hrsz. 1000 [öl II. o. kaszálóra 161 kor. 4) 45. hrsz. 50 [öl kertre 16 kor. 5) 100. hrsz. 132 [öl szőlőre 72 kor. 6) hrsz. nélk. 1800 h. I. o. szántóból Erdélyan Rakilat megilleő fél részére 229 kor. 7) hrsz. nélk. 1000 [öl II. o. kaszálóra 161 kor. 8) 41. hrsz. 400 [öl II. o. szántóra 79 kor. 400 [öl házhelyre 76 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Révaufalvi községében 1902. évi április hó 5-én d. e. 9 órákig fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint a Révaufalva községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
  2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
  3. Az árverelmi szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 19 kor. 20 fill. 11 kor. 90 fill. 16 kor. 10 fill. 1 k. 60 f. 7 k. 20 f. 22 k. 90 f. 16 k. 10 f. 7 k. 90 f. 7 k. 60 f. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881: 60 t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.
- Pancsován, 1902. évi január hó 28-án.

Penyigey,
kir. törv. albró.

Pancsova — kubini ármentesítő és belvizesabályozó társulat.

285. sz.
1902.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A pancsova — kubini ármentesítő és belvizesabályozó társulat Sándoregyház község felett a nyiltsatornába építendő téglafalazatú zsilip munkálatainak biztosítására folyó évi április hó 14-én d. e. 10 órakor a társulati igazgatóság hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenyárgyalást tart.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó tervek és adatok, az ajánlati minta, a kötetendő szerződés és a kiegészítését képező általános és részletes feltételek a társulat helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Alulírott igazgatóság felhívja a versenyezni óhajtókat, miszerint zárt ajánlataikat az ajánlati összeg után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel egyetemben a fent nevezett ideig alulírott igazgatósághoz nyujtsák be.

Az ajánlatok felett a társulat ministeri biztosa fog dönteni, ki fűntartja magának a jogot a beérkezett ajánlatok el vagy el nem fogadása tekintetében önállólag határozhatni.

Pancsova, 1902. márczius hó 11-én.

A miniszterbiztos Ő Méltósága megbízásából:

Pancsova — kubini ármentesítő és belvizesabályozó társulat Igazgatósága.

(Férfiak ingyen kapnak)

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz-oldalas könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legmulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatal-kori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatal-kori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezeléscéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érette bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amer'ka. A levelek mindig bérmentesítendők.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 4-2 bor- és esemegefajogban fajtisztán, teljes jóállással.

Élőkerítés.

Gleditschia esemeték és magvak.

Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sávény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esékély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendezéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték.

Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, emek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Szines fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nines az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kőgya, u. p. Székelyhid.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

TROPON a legjobb tápláló és erősítő szer.
TROPON ötszörte táplálóbb, mint a hus melynek legfontosabb részét: fehérnyéjét tartalmazza.
TROPON növeli az egészségesek testi erejét, megakadályozza a betegek elgyöngülését, sietteit az üdülők megerősödését.
TROPON megbecsülhetetlen mindama betegségekben melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek.
TROPON nélkülözhetetlen táplálék a ért mindazoknak, kiknek rossz a gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idegek, a kik vérszegények, köszvényesek, tüdőbajosok, cukorbetegék és más olyan bajokban szenvednek, melyek a rendes étellel való eáplálkozást lehetetlenül teszik.
TROPON nemesak a legjobb, hanem a legelősebb felhárnyék-szítvány is. Ára: 100 gramm 1 kor. 20 fillér, 10-10
TROPON kapható minden gyógyszerárban.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényéi, csúznál és meghúléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozukban „Horgony” védjegyet és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Forráktár: **Török József** gyógyszerésznel Budapesten.
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító. Rudolstadt.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Gyomorbajosoknak!

Mindazoknak, kik meghűlés, a gyomor túlterhelése hiányos, nehezen emészthető, avagy túlforró vagy hideg ételek élvezete, továbbá rendetlen életmód által maguknak gyomorhurut, gyomorgörés, gyomor-fájdalom

nehéz emésztést vagy elnyálkásodást

szereztek, ezennel egy jó háziser ajánlatik, melynek kitűnő hatásai már évek hosszu során át kipróbáltatnak. Ezen szer az

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatású füvekből jó borral van készítve, mely erősíti és életkíti az emésztő szervezetet. A növénybor megszünteti az emésztési zavarokat s elősegíti az egészséges vér képződését.

A növénybornak ideje korán való használatával legtöbbször még esirájában elfojtható minden gyomorbántalom. Ezért tehát el nem mulasztandó, a növénybor idejekorán használni. Oly jelenségek, mint: fűfájás, felbőffenes, gyomorégés, felfuodás, emelygés hányással, mely bajok krónikus (elavult) gyomor bajnál különösen heveny jelentkeznek, nehányzori ivás után eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kölikafájdalom, szívdobogás, álmatlanság, valamint vérszorulás a májban, lépben és kaputrendszerben (Hämorrhoidal-bántalmak) növényborral gyakran igen hamar megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetlenséget és eltávolítja a gyomorból és belekből könnyű szék által az ártalmas anyagokat.

Száraz, sápadt arcszín, vérhiány, erőtlenség

legfőbbnyire a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj beteges állapotának következményei. Ily egyének étvágyhiánytal, ideges ellankadás és rossz kedélyhangulat mellett, fejfájással és álmatlan éjszakkákkal lassan elsatnyulnak és sirba szállnak. A növénybor az elgyengült életérőnek új lendületet kölcsönöz. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagserét, sietti a vérképződést, esilapítja a felzavart idegeket s új életkedvet teremt. Számos elismerés és köszöönirat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható üvegenként 3 koronáért és 4 koronáért Pancsova város gyógyszerárjaiban, továbbá, Homolitz, Bresztovácz, Belgrad, Zimony, Batájnica, Új-Pádua, Ó Pádua, Glogon, Almás, Franzfeld, Réva Újfalun, Román-Petre, Károlyfalva, Alibunár, Dolova, Mramorák, Bavaniste, Temes Kubin, Szendrő, Pozsarevác, Aleksandrovácz, Palánka, Parezány, Aranjelovác, Mb. Valjevo Obrenovác, Sabac, Sasinski, Mitrovicza, Lacarak, Ruma, Ireg, India, Új-Karlovca, Slankamen, Titel, Perlasz, Farkasd, Tor-Sziget, Ozora, Tor-Vasárhely, Dobriaza, Kevi-Szöllös, Vég-Szent-Mihály, Temes-Paulis, Jaszenova, Vraesevác, Fehértemplom, Palánka, Gradiste, O-Moldova, Új-Moldova, Petrovác, Svilajnac, Kragujevác, Gm. Milanova, Reska, Loznicza, Janja, Bielina, Erdevik, Cserevác, O-Putak, Karlovca, F-Kovil, Pétervárad, Újvidék, Verseez stb. gyógyszerárjaiban, valamint Magyarországon és Ausztria-Magyarország minden kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárjaiban.

Azonkívül a pancsovai gyógyszerár szétküld 3 és több üveg növénybor eredeti áron Ausztria-Magyarország minden részébe.

Utánzatoktól óvakodjunk.

12-10

Kérjünk határozottan

Ullrich Hubert-féle növénybor

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

Kövektő aratógép,
Fűkaszilógép,
Köszőrükészítők,

„Daisy” marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kövektőfonal,

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olaso tartalék-részek oriási raktára. Tessék mintakönyvet kenni!

WILLIAM J. STILLMANN
igazgató.

Évi termelés 362,000 gép
BUDAPEST,
V. ker., Váci-ut 30. sz.

Nyom. Wittigschlager C.-nál Pancsován